

PROTOKÓŁ
USTALEŃ NARADY TECHNICZNO-GOSPODARCZEJ
DLA NADLEŚNICTWA BRODNICA
NA OKRES 1.01.2025 – 31.12.2034

Brodnica, dnia 03 października 2024 r.

Wykonawca:

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej
Oddział w Gdyni Wydział Produkcyjny w Toruniu

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Gdyni ul. Świętojańska 44, 81-393 Gdynia
tel. (058) 621 73 27, faks (058) 621 73 27 sekretariat@gdynia.buligl.pl www.gdynia.buligl.pl NIP: 525-000-78-85

Spis treści

- A.I. Ocena gospodarki leśnej za okres obowiązywania poprzedniego planu urządzenia lasu
- A.II. Końcowe ustalenia w sprawie organizacji prac urządzeniowych
- B. Projekt planu urządzenia lasu

Narada Techniczno-Gospodarcza dla Nadleśnictwa Brodnica, zwołana przez Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Toruniu, odbyła się w dniu 03 października 2024 roku w siedzibie Nadleśnictwa Brodnica. W naradzie udział wzięli przedstawiciele następujących instytucji:

Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych Warszawie:

Marcin Polewczyk - Wydział Urządzania Lasu
Izabela Waszak - Zespół Ochrony Lasu w Gdańsku

Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Toruniu:

Włodzimierz Pamfil - Dyrektor
Mikołaj Ziemblicki - Zastępca Dyrektora ds. Zrównoważonej Gospodarki Leśnej -
przewodniczący
Jan Frankowski - Naczelnik Wydziału Stanu Posiadania i Urządzania Lasu
Michał Piotrowski - Naczelnik Wydziału Ochrony Lasu i Zasobów Przyrodniczych
Maciej Kuss - Naczelnik Wydziału Hodowli Lasu
Szymon Lechtański - Naczelnik Wydziału Kontroli i Audytu Wewnętrznego
Janusz Nosowicz - Wydział Stanu Posiadania i Urządzania Lasu

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Bydgoszczy:

Marek Machnikowski - Zastępca Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska,
Regionalny Konserwator Przyrody
Małgorzata Wenda-Klajst - Starszy Specjalista w Wydziale Ochrony Przyrody

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej - wykonawca projektu planu urządzenia lasu:

Mirosław Murawski - Starszy Inspektor Nadzoru w Zarządzie Biura w Warszawie
Arkadiusz Kukliński - Dyrektor Oddziału w Gdyni
Jarosław Sidorowicz - Kierownik Pracowni UL-5 – **protokółant**
Mateusz Lewandowski - Taksator Pracowni UL-5

Nadleśnictwo Brodnica:

Dariusz Gnaciński - Nadleśniczy
Michał Musierowicz - Zastępca nadleśniczego
Przemysław Jakubowski - Sekretarz Nadleśnictwa
Przemysław Jagiełło - Inżynier nadzoru
Paweł Prucnal - Inżynier nadzoru
Dorota Rutecka - St. Spec. SL ds. użytkowania lasu
Wojciech Wiśniewski - Spec. SL ds. ochrony lasu i ochrony przyrody
Joanna Krzysiak-Kleczka - Spec. SL ds. stanu posiadania
Mariusz Prussakowski - Leśniczy Leśnictwa Szkółkarskiego
Hubert Malina - Leśniczy ds. łowiectwa
Stanisław Jarzembowski - Leśniczy Leśnictwa Grabiny
Piotr Kwiatkowski - Leśniczy Leśnictwa Górzno
Janusz Marks - Leśniczy Leśnictwa Nowy Świat

Wojciech Rakoczy	-	Leśniczy Leśnictwa Długi Most
Maciej Kleczka	-	Leśniczy Leśnictwa Górale
Marek Makowski	-	Leśniczy Leśnictwa Ostrówki
Tomasz Klejrowski	-	Leśniczy Leśnictwa Karbowo
Maciej Pilarski	-	Leśniczy Leśnictwa Tęgowiec
Radosław Kamiński	-	Leśniczy Leśnictwa Małki
Maciej Dąbrowski	-	Leśniczy Leśnictwa Borek
Maciej Piotrowski	-	Leśniczy Leśnictwa Szabda
Jan Jurzyk	-	Leśniczy Leśnictwa Bryńsk
Paweł Pytłasiński	-	Podleśniczy Leśnictwa Ryte Błota

Inne instytucje i organizacje:

Robert Czarnecki	-	zastępca Komendanta Powiatowego PSP w Brodnicy
Mariusz Rutkowski	-	aspirant w Komendzie Powiatowej PSP w Brodnicy

Zespół Lokalnej Współpracy przy Nadleśnictwie Brodnica:

Katarzyna Czubachowska	-	Brodnicki Park Krajobrazowy
Tomasz Górny	-	Dyrektor Górznieńsko-Lidzbarskiego Parku Krajobrazowego
Dominika Stoszek	-	Urząd Gminy w Biskupcu
Adam Głowacki	-	Wójt Gminy Kurzętnik
Monika Waleryn	-	Urząd Miasta i Gminy Jabłonowo Pomorskie
Dorota Cichocka	-	mieszkanka Szafarni
Jacek Cichocki	-	mieszkaniec Szafarni

A.I. Ocena gospodarki leśnej za okres obowiązywania poprzedniego planu urządzenia lasu

Na wstępie nadleśniczy Dariusz Gnaciński przywitał przybyłych na naradę gości i przekazał głos dyrektorowi Włodzimierzowi Pamfilowi. Dyrektor oficjalnie otworzył naradę, podziękował za przybycie, poinformował o sposobie, zakresie i podstawach prawnych sporządzania projektu planu urządzenia lasu dla nadleśnictwa oraz przedstawił ogólny cel narady. Następnie oddał prowadzenie przewodniczącemu narady, panu Mikołajowi Ziemblickiemu. Przewodniczący Mikołaj Ziemblicki wyjaśnił szczegółowo cel narady, przedstawił jej program oraz przypomniał o wcześniejszym zamieszczeniu w ramach konsultacji społecznych na stronie BIP RDLP w Toruniu materiałów referowanych na NTG. Następnie przewodniczący przekazał głos referentom i koreferentom.

- referat dotyczący analizy gospodarki przeszłej Nadleśnictwa Brodnica za lata 2015–2024 przedstawił Dariusz Gnaciński – nadleśniczy Nadleśnictwa Brodnica. Analizę oparł na realizacji planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Brodnica w latach 2015-2023, planie zadań na 2024 rok oraz Decyzji nr 104 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 29.06.2023 roku w sprawie zwiększenia szacunkowego pozyskania w użytkowaniu przedrębnym do wielkości 595142 m3 grubizny netto. Potrzeba zwiększenia rozmiaru tych użytków spowodowana była koniecznością utrzymania właściwego stanu sanitarnego lasu,

zaburzonego zwłaszcza uszkodzonymi od wiatru, występującymi w Nadleśnictwie Brodnica dość regularnie, skutkującymi koniecznością dodatkowego (nie planowanego w PUL) pozyskania drewna w ramach przedrębnych użytków przygodnych. Nadleśniczy podkreślił, że w ujęciu miąższościowym nadleśnictwo etat użytków głównych wykonało w 94,5%, w tym rębne w 90,4% a przedrębne w 99,7%. Nie wykonanie etatu powierzchniowego cięć pielęgnacyjnych wyjaśnił powstaniem nowych stref ochrony gatunkowej oraz licznymi cięciami przygodnymi. Przedstawioną przez nadleśniczego analizę zakończyła prezentacja filmu, przybliżającego przyrodniczo-krajobrazowe bogactwo i różnorodność Nadleśnictwa Brodnica, opracowanego przez pracownika nadleśnictwa – pana Borysa Szpryngwalda.

- koreferat do analizy gospodarki leśnej przedstawił Jarosław Sidorowicz - kierownik pracowni zarządzania lasu. W koreferacie oprócz analizy realizacji zadań w zakresie użytkowania, hodowli i ochrony lasu, w oparciu o wyniki inwentaryzacji lasu ocenił także wpływ wykonanych zabiegów gospodarczych na obecny stan lasu. W ocenie nie stwierdził negatywnego wpływu tych zabiegów oraz podkreślił wysoką udatność upraw, wysoki stopień zgodności z TD i rosnący udział gatunków liściastych.
- referat kierownika Zespołu Ochrony Lasu w Gdańsku przedstawiła w skrócie pani Izabela Waszak. Podkreśliła dobry stan sanitarny lasu mimo negatywnego wpływu czynników abiotycznych jak susza i wiatry. Zwróciła uwagę na rzadko występujące zagrożenie ze strony szkodników wtórnych sosny. Jeżeli było to głównie ze strony kornika drukarza i ostrozębego. Szkody od pędraków zanotowane zostały jedynie w oddziale 73, 74 i 92 Leśnictwa Górale. Pozytywnie oceniła działania nadleśnictwa w zakresie ochrony lasu i zaleciła dalsze monitorowanie i na bieżąco usuwanie posuszu czynnego oraz utrzymanie właściwego stanu zwierzyny.
- Naczelnik Lechtański przedstawił krótko wyniki przeprowadzonej w 2017 roku przez Wydział Kontroli i Audytu Wewnętrznego kontroli problemowej z wykonania zadań gospodarczych, głównie w zakresie pozyskania drewna. Zwrócił uwagę na potrzebę prawidłowego ewidencjonowania nawrotów kolejnych CP-P.
- informacje w zakresie wykonania monitoringu skutków realizacji planu na środowisko przedstawił Jan Frankowski. Naczelnik poinformował o odbytych w minionym okresie kontrolach oraz przedstawił wpływ realizacji planu na środowisko przez porównanie ważniejszych wskaźników przyjętych w prognozie oddziaływania na środowisko ekspirującego PUL takich jak: powierzchnia leśna oraz obszarów chronionych, zasoby miąższości, przeciętny wiek i zasobność, zgodność składów gatunkowych z siedliskiem czy

bogactwo gatunkowe. Z porównania ww. wskaźników wynika, że wykonane zabiegi gospodarcze nie wpłynęły ujemnie na stan lasów i zasobów leśnych, a w wielu przypadkach miały wręcz wpływ pozytywny.

Po przedstawieniu powyższych zagadnień przewodniczący zachęcił do dyskusji.

Pan Jacek Cichocki zwracając uwagę na intensywny wzrost zainteresowania - zwłaszcza po pandemii - turystyką pieszą i rowerową spytał, czy w planowaniu gospodarczym bierze się pod uwagę wykorzystanie lasu w tym zakresie.

Dyrektor Pamfil bardzo dobrze ocenił pracę nadleśnictwa z zakresu hodowli, podkreślił wzrost drzewostanów wielogatunkowych o wzbogaconej budowie pionowej oraz naturalnym pochodzeniu. Odpowiadając na zadane pytanie zwrócił uwagę na toczące się spotkania w ramach konsultacji społecznych, na których podnoszone są również tematy związane z turystycznym zagospodarowaniem lasu. Dodał, że zagadnienia te są i będą poruszane na posiedzeniach Zespołu Lokalnej Współpracy. Na pytanie pana Cichockiego o doświadczenia związane z bardzo dobrą jego zdaniem akcją „zanocuj w lesie” nadleśniczy odpowiedział, że nie ma większego zainteresowania projektem a dyrektor Ziemblicki dodał, że nie prowadzi się szczegółowej statystyki ruchu turystycznego. Pan Cichocki podsumowując temat zwrócił uwagę, że turystyczne zagospodarowanie lasu generuje koszty oraz podziękował nadleśnictwu za podejmowane w tym zakresie inicjatywy.

Naczelnik Wydział Hodowli Lasu potwierdził dobre wykonanie zadań hodowlanych i podkreślił, że w rzeczywistości odnowień naturalnych jest więcej, gdyż nie wszystkie są zaewidencjonowane. Z kolei naczelnik Piotrowski bardzo dobrze ocenił stan przyrody na terenie nadleśnictwa. Podziękował nadleśnictwu za starania w tym zakresie a panu Borysowi Szpryngwaldowi za prezentowany film, potwierdzający skuteczność tych starań. Podkreślił, że to z inicjatywy nadleśnictwa powstał rezerwat „Jezioro Mścín”.

Dyrektor Brodnickiego Parku Krajobrazowego zaznaczył dobrą współpracę z nadleśnictwem zwłaszcza w dziedzinie edukacji. Potwierdził wzrost turystyki rowerowej, której nie są w stanie monitorować.

Ponieważ nie było więcej wniosków oraz uwag, przewodniczący podsumowując tę część narady, pozytywnie ocenił gospodarkę leśną w Nadleśnictwie Brodnica w minionym okresie gospodarczym. Szczególnie wysoko ocenił działania na rzecz zwiększenia różnorodności drzewostanów, dbania o przyrodę, działania w zakresie zagospodarowania turystycznego i małej retencji. Podziękował osobom przedstawiającym referaty i koreferaty.

A.II. Końcowe ustalenia w sprawie organizacji prac urzędniowych

1. Ocena ostatecznej wersji mapy przeglądowej obszarów chronionych i funkcji lasu.

Przedstawiona przez wykonawcę mapa uwzględnia dane zebrane podczas prac przygotowawczych oraz informacje uzyskane w toku prac urzędniowych w zakresie niezbędnym do opracowania mapy obszarów chronionych i funkcji lasu.

Zasięg lasów ochronnych przyjęto zgodnie z wnioskiem o uznanie charakteru ochronnego lasów nadleśnictwa Brodnica, który zostanie wysłany do Ministra właściwego ds. środowiska po zakończeniu opiniowania przez rady gmin.

Komisja zaakceptowała ostateczną wersję mapy obszarów chronionych i funkcji lasu nadleśnictwa.

2. Akceptacja przedstawionego w projekcie planu urządzenia lasu zakresu i formy podstawowych założeń polityki przestrzennego zagospodarowania regionu.

Zagadnienie podstawowych założeń polityki przestrzennego zagospodarowania regionu nie zostało na posiedzeniu NTG omówione. Komisja zaakceptowała informacje w tym zakresie szczegółowo przedstawione przez nadleśniczego podczas posiedzenia KZP oraz zaleciła ich wykorzystanie w ostatecznym projekcie opracowywanego elaboratu.

3. Rozstrzygnięcia w sprawie ewentualnych rozbieżności rodzajów użytków gruntowych.

Rozbieżności rodzajów użytków gruntowych z powszechną ewidencją gruntów, stwierdzone podczas prac taksacyjnych zostały zgłoszone Nadleśniczemu w protokole rozbieżności.

Nadleśniczy zdecydował o zakwalifikowaniu poszczególnych gruntów w planie ul.

4. Zatwierdzenie zmian granic i numeracji oddziałów.

Podział powierzchniowy przyjęto zgodnie z ustaleniami KZP, wg poprzedniego planu. Zarządzeniem nr 112 Dyrektora Generalnego LP z dnia 6 września 2024r. została zmieniona granica zasięgu terytorialnego między Nadleśnictwem Brodnica a Nadleśnictwem Golub-Dobrzyń. Powierzchnia zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa wynosi po zmianie 988,52 km².

Komisja nie wniosła uwag.

5. Zakres wykorzystania wskaźników spodziewanego przyrostu.

Spodziewany przyrost bieżący tablicowy wynosi 1 303 750 m³ brutto. Uzyskany przyrost użyteczny w minionym okresie wyniósł 1 660 481 m³ brutto. Średni wiek w Nadleśnictwie na stan 01.01.2025 r. wynosi 67 lat.

Projektowany łączny etat użytkowania **1 295 494 m³ brutto** stanowi 99,37% spodziewanego bieżącego przyrostu tabelarycznego miąższości oraz **78,02%** przyrostu użytecznego.

Komisja zaleciła ujęcie w Prognozie oddziaływania na środowisko oraz przyjęcie do prognozy stanu zasobów drzewnych wartości wyliczonego przyrostu użytecznego, jako bardziej odzwierciedlającego rzeczywisty przyrost drzewostanów.

6. Akceptacja testu kontroli pomiaru na powierzchniach próbnych.

Komisja akceptuje wynik testu kontroli pomiarów na powierzchniach próbnych kołowych, przedstawiony w protokole kontroli. Zespół kontrolny stwierdził wykonanie prac zgodnie z umową i przepisami technicznymi.

7. Ocena gospodarki leśnej za poprzedni okres obowiązywania planu

Na podstawie referatu i koreferatów przedstawionych i omówionych w części A.I. protokołu, gospodarkę leśną w Nadleśnictwie Brodnica w ubiegłym okresie gospodarczym oceniono pozytywnie. Końcowa ocena realizacji dotychczasowego planu urządzenia dokonana zostanie przez dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Toruniu - będzie to załącznik do Opisu ogólnego nadleśnictwa (elaboratu).

8. Wnioski w sprawie ogólnej ochrony lasu

W czasie trwania narady przyjęto dane zawarte w referacie Kierownika ZOL oraz wykonawcy planu. Stan zdrowotny lasów nadleśnictwa w ubiegłym okresie można uznać za bardzo dobry.

Zgodnie z Instrukcją ochrony przeciwpożarowej obszarów leśnych z 2020 r. oraz Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 09.07.2010 r. Nadleśnictwo Brodnica zaliczone zostało do III kategorii zagrożenia pożarowego.

9. Podstawy formalno-prawne realizacji prac urządzeniowych

Stwierdzono zgodność prac nad projektem planu ul. wraz z programem ochrony przyrody z przepisami ustawy o lasach i innych ustaw, z wytycznymi KZP, z aktami normalizacji wewnętrznej Lasów Państwowych, protokołami uzgodnień i kontroli oraz dodatkowymi wytycznymi Dyrektora RDLP w Toruniu.

Po wyczerpaniu tematyki dotyczącej gospodarki przeszłej przewodniczący zebrania zarządził krótką przerwę, po której wznowiono obrady.

B. Projekt planu urządzenia lasu

W tej części narady przedstawiono:

- referat w sprawie projektu planu urządzenia lasu - kierownik pracowni urządzenia lasu Jarosław Sidorowicz
- Program Ochrony Przyrody – Mateusz Lewandowski
- Prognoza Oddziaływania na Środowisko – Mateusz Lewandowski
- koreferat nadleśniczego w sprawie projektu planu – Dariusz Gnaciński

Po wysłuchaniu referatów wykonawcy projektu PUL oraz koreferatu odbyła się dyskusja.

Nadleśniczy podkreślił ważny aspekt projektu planu urządzenia lasu na lata 2025-2034, dotyczący planowanej wielkości użytkowania. Zwrócił uwagę, że dbanie o przyrodę, respektowanie obostrzeń związanych z licznymi na terenie Nadleśnictwa Brodnica obszarami chronionymi oraz oczekiwań społecznych, odbywa się kosztem zmniejszenia użytkowania znacznie poniżej możliwości produkcyjnych siedlisk i drzewostanów nadleśnictwa, co skutkować będzie starzeniem się drzewostanów.

Naczelnik Wydziału Ochrony Lasu i Zasobów Przyrodniczych zapytał o zakres zastosowania w projekcie planu zapisów zawartych w „Standardzie ochrony różnorodności przyrodniczej na terenie nadleśnictw RDLP w Toruniu”, wprowadzonych do stosowania zarządzeniem nr 49/2023 Dyrektora RDLP w Toruniu z dnia 20.12.2023r, w tym zwłaszcza dotyczących starych drzewostanów, powierzchni bez wskazań gospodarczych, usuwania przestoi czy nie stosowania rębni zupełnych na olsach.

Jarosław Sidorowicz wyjaśnił, że na siedliskach bagiennych nie projektowano użytkowania rębego a usuwanie przestoi tylko w uzasadnionych przypadkach. Poza tym wg IUL przestoje to drzewa stanowiące pojedyncze egzemplarze lub grupy drzew starszych, wykazujących miąższość, występujących w drzewostanach głównie I klasy wieku, których usunięcie jest dopuszczalne.

Odnośnie zarządzenia nr 87 DGLP z dnia 12.07.2024 r. w sprawie ograniczenia stosowania rębni i cięć zupełnych w PGL LP przewodniczący zapytał, czy w projekcie planu zastosowano modernizację cięć zupełnych oraz zwrócił się do nadleśniczego o stan postępowania na terenach niebezpiecznych, związanych z występowaniem niewybuchów z czasów II wojny. Kierownik drużyny urządzeniowej wyjaśnił, że rębnie zupełne były modernizowane na etapie projektowania planu cięć a pozostawione w planie są uzasadnione np. blokiem upraw pochodnych, stanem sanitarnym, siedliskiem czy względami hodowlanymi. Rębnie IVD projektowano na większych powierzchniach z długim okresem odnowienia. Dyrektor Kukliński podkreślił, że projekt planu urządzenia lasu wyprzedził zarządzenie 87 DGLP, uwzględniając jego założenia już na etapie sporządzania planu t.j. przed wprowadzeniem zarządzenia w życie.

Odnośnie postępowania na terenach niebezpiecznych, nadleśniczy wyjaśnił, że prace gospodarcze odbywają się tylko tam, gdzie teren został rozminowany i że planowane są dalsze prace saperskie.

Pan Jacek Cichocki jako stały bywalec na terenach nadleśnictwa – na stałe mieszka w Warszawie – wyraził swój podziw dla leśnych krajobrazów Pojezierza Brodnickiego oraz pogratulował działalności nadleśnictwa i ogólnie PGL LP na przestrzeni 100 lat jego istnienia, czego dowodem jest obecny stan lasów. Zwrócił także uwagę na procedowaną w Sejmie ustawę o dofinansowaniu gmin z dużą ilością lasów ochronnych. Przytaczając jednak przykład wykonanej niedawno rębni na wschodnim brzegu Jeziora Ciche zaapelował, aby przy planowaniu użytkowania lasów brać pod uwagę względy krajobrazowe z uwzględnieniem ruchu turystycznego, aby unikać gwałtownych zmian krajobrazu na dużych powierzchniach. Nadleśniczy wyjaśnił, że wspomniany zrąb był końcowym etapem rębni złożonej, polegającym na uprzątnięciu części starego lasu z pozostawieniem pasa starodrzewu nad jeziorem szerokości ok. 25 m, zgodnie z obowiązującymi zasadami i wymogami. Cały drzewostan użytkowany rębnią złożoną, z racji położenia na stoku, mógł sprawiać wrażenie zupełnych cięć rębnych na dużej powierzchni. Zapewnił, że w krótkim czasie wspomniany krajobraz się „zabliźni” i będzie nowy las zróżnicowany wiekowo i gatunkowo oraz, że nadleśnictwo jest otwarte na uzasadnione uwagi i sugestie społeczeństwa i często idzie na kompromis.

Przewodniczący zwrócił uwagę, że rębnie zupełne stanowiące tylko 11% wszystkich rębni zaplanowanych w projekcie planu nie powinny wpływać negatywnie na krajobraz.

Naczelnik Wydziału Hodowli Lasu podziękował za cenne uwagi panu Cichockiemu oraz zapewnił o trendach istniejących w gospodarce leśnej ukierunkowanych na racjonalne użytkowanie lasów.

Na koniec nadleśniczy Dariusz Gnaciński, przedstawił relację ze spotkania z Zespołem Lokalnej Współpracy na którym wykonawca projektu PUL przedstawił projekt planu, ze szczególnym uwzględnieniem planu użytkowania. Zespół zaakceptował przedstawiony projekt bez uwag.

Dyrektor Włodzimierz Pamfil podsumowując dyskusję nad projektem planu, biorąc pod uwagę wzrost powierzchni bez wskazań gospodarczych i przeznaczonych do sukcesji oraz wzrost planowanych rębni złożonych kosztem zupełnych, pozytywnie go ocenił.

Ponieważ nie było uwag dotyczących wielkości i zakresu projektowanych zadań oraz wobec wyczerpania tematyki dyskusji w sprawie projektu planu urządzenia lasu przewodniczący stwierdził, że przedstawiony projekt planu urządzenia lasu został przyjęty do ostatecznej realizacji, po uwzględnieniu ustaleń Komisji.

Podstawowe założenia „Projektu planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Brodnica na lata

2025-2034” ustalone na NTG:

1. Stan posiadania

Powierzchnia Nadleśnictwa Brodnica wg stanu na 01.01.2025 r. wynosi **25 599,35 ha**. Udział w poszczególnych obrębach oraz powierzchnie zaokrąglone do 0,01 ha, funkcjonujące w planie urządzenia lasu przedstawiają się następująco:

	Mścín	Zbiczno	Ruda	Nadleśnictwo
1	2	3	4	5
Powierzchnia ewidencyjna	6 045,6733	7 399,4281	7 758,6689	21 203,7703
Powierzchnia w planie U.L.	6 045,68	7 399,82	7 758,58	21 204,08

Nadleśnictwo Brodnica nie posiada gruntów stanowiących współwłasność.

Nadleśnictwo nie posiada gruntów spornych.

Zestawienie powierzchni gruntów Nadleśnictwa według grup i rodzajów użytków wg Tabeli I

Grupy i rodzaje użytków gruntowych	Nadleśnictwo Brodnica	
	ha	%
1	2	3
1. Lasy - razem	20091,6925	94,76
1.1. Grunty leśne zalesione - razem	19450,1934	91,73
1) drzewostany	19441,3758	
2) plantacje drzew - razem	8,8176	
<i>w tym:</i>		
- plantacje nasienne	8,8176	
- plantacje drzew szybkorosnących		
1.2. Grunty leśne niezalesione - razem	197,7531	0,93
1) w tym produkcji - razem	15,6639	
<i>w tym:</i>		
- plantacje choinek	1,1500	
- plantacje krzewów		
- poletka łowieckie	14,5139	
2) do odnowienia - razem	102,6788	
<i>w tym:</i>		
- halizny		
- zręby	102,6788	
- płazowiny		
3) pozostałe leśne niezalesione - razem	79,4104	
<i>w tym:</i>		
- przewidziane do naturalnej sukcesji	78,8636	
- objęte szczególnymi formami ochrony	0,5468	
- przewidziane do małej retencji		
- wylesienia na gruntach wyłączonych z prod.		
1.3. Grunty związane z gospodarką leśną - razem	443,7460	2,09

Grupy i rodzaje użytków gruntowych	Nadleśnictwo Brodnica	
	ha	%
1	2	3
<i>w tym:</i>		
1) budynki i budowle	8,0315	
2) urządzenia melioracji wodnych	12,8648	
3) linie podziału przestrzennego lasu	109,2349	
4) drogi leśne	296,7598	
5) tereny pod liniami energetycznymi	0,6034	
6) szkółki leśne	14,2700	
7) miejsca składowania drewna	1,3573	
8) parkingi leśne		
9) urządzenia turystyczne	0,6243	
2. Grunty zadrzewione i zakrzewione	0,7910	0,00
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - razem	20092,4835	94,76
3. Użytki rolne - razem	562,1172	2,65
3.1. Grunty orne - razem	145,7466	
<i>w tym:</i>		
1) role	140,4868	
2) plantacje, poletka, składy drewna i szkółki na gruntach ornych	5,2598	
3) ugory, odłogi		
3.2. Sady	3,3676	
3.3. Łąki trwałe	71,6910	
3.4. Pastwiska trwałe	49,5267	
3.5. Grunty rolne zabudowane	0,9616	
3.6. Grunty pod stawami rybnymi		
3.7. Grunty pod rowami rolnymi	0,0498	
3.8. Zadrzewienia i zakrzewienia na użytkach rolnych	1,8357	
3.9. Nieużytki	288,9382	
<i>w tym:</i>		
1) bagna	288,9382	
2) piaski		
3) twory fizjograficzne		
4. Grunty pod wodami - razem	80,4844	0,38
<i>w tym:</i>		
4.1. Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi	0,7718	
4.2. Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi	79,7126	
4.3. Grunty pod morskimi wodami wewnętrznymi		
5. Użytki ekologiczne - razem	403,9214	1,90
6. Tereny różne - razem	43,2337	0,20
<i>w tym:</i>		
1) grunty przeznaczone do rekultywacji oraz niezagos. grunty zrekult.		
2) wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego		
3) grunty wyłączone z produkcji (poza gruntami pod zabudowę)	43,2337	
4) różne inne		
7. Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem	21,5301	0,10

Grupy i rodzaje użytków gruntowych	Nadleśnictwo Brodnica	
	ha	%
1	2	3
w tym:		
7.1. Tereny mieszkaniowe	0,3156	
7.2. Tereny przemysłowe	0,0678	
7.3. Tereny zabudowane inne	2,5149	
7.4. Zurbanizowane tereny niezabudowane		
7.5. Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe - razem	16,0665	
w tym:		
1) ośrodki wypoczynkowe i tereny rekreacyjne	11,9708	
2) tereny zabytkowe	2,4000	
3) tereny sportowe		
4) ogrody zoologiczne i botaniczne		
5) tereny zieleni nieurządzonej	1,6957	
7.6. Użytki kopalne		
7.7. Tereny komunikacyjne - razem	2,5653	
w tym:		
1) drogi	2,5023	
2) tereny kolejowe		
3) grunty pod budowę dróg publicznych	0,0630	
Razem (2-7) Grunty nie zaliczone do lasów	1112,0778	5,24
w tym: grunty przeznaczone do zalesienia		
OGÓŁEM (1-7)	21203,7703	100,00

2. Podział powierzchni leśnej wg funkcji i kategorii ochronności

Podział wg dominujących funkcji lasów

Dominująca funkcja lasu	Obręb Mścín		Obręb Zbiczno		Obręb Ruda		Nadleśnictwo Brodnica	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
1	2	3	3	4	5	6	7	8
Rezerваты	147,42	2,66	16,00	0,23	134,81	1,64	298,23	1,52
Lasy ochronne	1 508,87	27,26	2 087,10	30,63	3 261,59	39,74	6 857,56	34,90
Lasy gospodarcze	3 878,63	70,08	4 710,43	69,13	3 903,05	47,56	12 492,11	63,58
Razem	5 534,92	100,00	6 813,53	100,00	7 299,45	88,95	19 647,90	100,00

Zestawienie lasów ochronnych

Kategorie ochronności	Obręb Mścín	Obręb Zbiczno	Obręb Ruda	Nadleśnictwo
	Powierzchnia [ha]			
1	2	3	4	5
wodochronne	486,34	995,97	71,37	1553,68
cenne fragm. przyrody	323,98	365,16	2099,54	2788,68
nasienne	12,25	2,17	21,54	35,96

ostoje zwierząt	77,52	95,54	100,07	273,13
w miastach i wokół miast	28,46		0,66	29,12
glebochronne	1,12	21,70	140,42	163,24
stałe pow. badaw. i doświadczalne			351,70	351,70
wodochronne, cenne fragm. przyrody	529,86	566,62	369,70	1466,18
wodochronne, ostoje zwierząt	5,22	9,55	14,47	29,24
w miastach i wokół miast, cenne fragm. przyrody	3,83		8,79	12,62
wodochronne, w miastach i wokół miast	1,89	0,46	9,67	12,02
glebochronne, wodochronne	2,18	2,11	2,76	7,05
cenne fragm. przyrody, ostoje zwierząt		1,73	56,47	58,20
glebochronne, w miastach i wokół miast			1,54	1,54
wodochronne, ostoje zwierząt, cenne fragm. przyrody	22,39	20,22	9,14	51,75
wodochronne, w miastach i wokół miast, cenne fragm. przyrody	13,83		3,04	16,87
glebochronne, wodochronne, cenne fragm. przyrody		5,87	0,71	6,58
Razem	1508,87	2087,10	3261,59	6857,56

3. Podział lasów na gospodarstwa

Podział na gospodarstwa (powierzchnia leśna zalesiona)

Nadleśnictwo	Gospodarstwo	V rewizja		VI rewizja	
		ha	%	ha	%
1	2	3	4	5	6
Obręb Mścín	specjalne	487,42	8,98	453,45	8,15
	lasów ochronnych	1 407,49	25,94	1 189,26	21,39
	lasosy gospodarcze	3 530,88	65,08	3 818,33	68,34
	w tym				
	GZ	1 778,34	32,78	1 257,25	22,31
	GPZ	1 752,54	32,30	2 561,08	46,05
	Razem	5 425,79	100,00	5 461,04	100,00
Obręb Zbiczno	specjalne	383,16	5,72	559,36	8,25
	lasów ochronnych	1 609,83	24,05	1 561,83	23,04
	lasosy gospodarcze	4 701,52	70,23	4 657,74	68,71
	w tym				
	GZ	582,02	8,69	194,37	2,87
	GPZ	4 119,50	61,54	4 463,37	65,84
	Razem	6 694,51	100,00	6 778,93	100,00
Obręb Ruda	specjalne	1 229,75	17,12	1 735,42	24,07
	lasów ochronnych	2 328,98	32,43	1 752,99	24,31
	lasosy gospodarcze	3 623,79	50,45	3 721,76	51,62
	w tym				

	GZ	1 814,13	25,26	1 593,05	21,27
	GPZ	1 809,66	25,20	2 128,71	29,52
	Razem	7 182,52	100,00	7 210,17	100,00
Nadleśnictwo Brodnica	specjalne	2 100,33	10,88	2 748,23	14,13
	lasów ochronnych	5 346,30	27,70	4 504,08	23,16
	lasy gospodarcze	11 856,19	61,42	12 197,83	62,71
	w tm				
	GZ	4 174,49	21,63	3 044,67	15,27
	GPZ	7 681,70	39,80	9 153,16	47,06
	Razem	19 302,82	100,00	19 450,14	100,00

4. Przyjęte wieki rębności

Przeciętne wieki rębności dla panujących gatunków drzew w Nadleśnictwie Brodnica zostały przyjęte wg ustaleń KZP.

5. Przyjęte etaty użytkowania rębego i przedrębego

Użytkowanie rębne

Przyjęte etaty użytkowania rębego m³ brutto na 10-lecie

Gospodarstwo	Obręby			Nadleśnictwo
	Mścin	Zbiczno	Brodnica	
	m ³ brutto			
1	2	3	4	5
Specjalne	3 479	14 222	41 605	59 306
Wielofunkcyjnych lasów ochronnych	29 840	43 099	40 535	113 474
Wielofunkcyjnych lasów gospodarczych GZ	28 454	8 507	74 386	111 347
Wielofunkcyjnych lasów gospodarczych GPZ	94 131	156 347	82 693	333 171
<i>Razem gospodarstwo G</i>	<i>(122 585)</i>	<i>(164 854)</i>	<i>(157 079)</i>	<i>(444 518)</i>
Razem	159 904	222 175	239 219	617 298

Planowany rozmiar użytków rębnych niezaliczonych na poczet etatu

Kategoria cięć	Obręby									Nadleśnictwo		
	MŚCIN			ZBICZNO			RUDA			Nadleśnictwo		
	Pow. [ha]	Miąższość [m3]		Pow. [ha]	Miąższość [m3]		Pow. [ha]	Miąższość [m3]		Pow. [ha]	Miąższość [m3]	
		brutto	netto		brutto	netto		brutto	netto		brutto	netto
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Uprzątnięcie płazowin	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Uprzątnięcie nasienników i przestojów	-	182	148	-	100	83	-	174	141	-	456	372

Pozostałe (Uprzątnięcie drzew z zadrzewień)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Razem	-	182	148	-	100	83	-	174	141	-	456	372

Planowany rozmiar użytkowania rębego

Kategoria użytkowania	MŚCIN		ZBICZNO		RUDA		Nadleśnictwo	
	brutto	netto	brutto	netto	brutto	netto	brutto	netto
	m ³							
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Rębne zaliczone na etat	155 904	130 165	222 175	185 988	239 219	198 663	617 298	514 816
5% przyrostu miąższości	7 795	6 508	11 109	9 295	11 961	9 927	30 865	25 730
Rębne niezaliczone na etat	182	148	100	83	174	141	456	372
Razem użytki rębne	163 881	136 821	233 384	195 366	251 354	208 731	648 619	540 918

Użytkowanie przedrębne

Powierzchniowy rozmiar użytkowania przedrębnego wyliczony został na podstawie wskazań gospodarczych ustalonych dla każdego wyłączenia podczas prac terenowych.

Wskazania dotyczące użytkowania przedrębnego obejmują drzewostany, w których nie przewiduje się użytkowania rębego w 10-leciu.

Planowany powierzchniowy rozmiar użytkowania przedrębnego

Rodzaj zabiegu	Obręby			Nadleśnictwo
	Mścin	Zbiczno	Ruda	
	Powierzchnia -ha			
1	2	3	4	5
CPP	-	-	-	-
TW	449,68	563,57	501,53	1 514,78
TP	2 874,74	2 974,92	3 419,77	9 269,43
Razem	3 324,42	3 538,49	3 921,30	10 784,21

Planowany rozmiar użytkowania przedrębego

Wyszczególnienie	Obręby leśne			Nadleśnictwo
	Mścín	Zbiczno	Ruda	
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>
Etat użytkowania przedrębego na okres 2015-2024	172 819	207 930	214 393	595 142
Etat wg wykonania w ubiegłym okresie gospodarczym (lata 2015-2024)	172 951	198 017	222 221	593 189
Etat wg połowy (50%) spodziewanego przyrostu bieżącego tablicowego*	129 820	157 480	163 840	451 140
Etat wg 55% spodziewanego przyrostu bieżącego tablicowego*	142 802	173 228	180 224	496 254
Etat proponowany $\frac{m^3}{ha}$	<u>149 000</u> 3 324,42	<u>180 500</u> 3 538,49	<u>188 000</u> 3 921,30	<u>517 500</u> 10 784,21

* spodziewany przyrost bieżący tablicowy dotyczy wszystkich drzewostanów, w których nie planuje się użytkowania rębego

Wskaźnik intensywności pozyskania w użytkowaniu przedrębnym dla obrębu Mścín wynosi **45 m³/ha**, w obrębie Zbiczno **51 m³/ha** oraz **48 m³/ha** w obrębie Ruda. Łącznie dla nadleśnictwa wskaźnik intensywności pozyskania wynosi **48 m³/ha**.

Wskaźniki użytkowania przedrębego

Obręb leśny	Wskaźnik wykorzystania przyrostu	Wskaźnik intensywności pozyskania
	%	m ³ /ha
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
Mścín	57,39	44,82
Zbiczno	57,31	51,01
Ruda	57,37	47,94
łącznie	57,35	47,99

Wielkość użytkowania przedrębego dla Nadleśnictwa Brodnica przyjęto w wysokości **517 500 m³ grubizny netto** (648 875 m³ brutto) na powierzchni **10 784,21 ha**. Stanowi to **57,35%** przyrostu bieżącego, spodziewanego w okresie obowiązywania planu w drzewostanach nieobjętych użytkowaniem rębnym.

Proponowana wielkość użytkowania na lata 2025-2034

Kategoria użytkowania	MŚCIN		ZBICZNO		RUDA		Nadleśnictwo	
	brutto	netto	brutto	netto	brutto	netto	brutto	netto
	m ³							
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Użytki rębne								
Rębne zaliczone na etat	155904	130165	222175	185988	239219	198663	617298	514816
5% przyrostu miąższości	7795	6508	11109	9295	11961	9927	30865	25730
Rębne niezaliczone na etat	182	148	100	83	174	141	456	372
Razem użytki rębne	163881	136821	233384	195366	251354	208731	648619	540918
Użytki przedrębne								
Razem użytki przedrębne	186250	149000	225625	180500	235000	188000	646875	517500
Użytki rębne i przedrębne								
Ogółem użytki główne	350131	285821	459009	375866	486354	396731	1295494	1058418
Użytki główne w latach 2015-2024								
Plan	427525	342020	2320632	546031	569993	455994	1680056	1344045
Wykonanie	407966	326373	2150339	505962	547446	437957	1587865	1270292

Proponowany łączny etat użytkowania dla Nadleśnictwa Brodnica na okres gospodarczy 2024-2033 wynosi **1 058 418 m³ netto**.

Proponowany łączny etat użytkowania (netto) dla całego Nadleśnictwa ustalony został na poziomie **78,75 %** etatu z V rewizji (lata 2015-2024).

Łączny etat użytkowania **1 295 494 m³ brutto** stanowi **99,37 %** spodziewanego bieżącego przyrostu tabelarycznego miąższości w dziesięcioleciu wg Tabeli nr VIIIa **1 303 750 m³ brutto**.

Wskaźniki intensywności użytkowania

Obręb	Wskaźnik wykorzystania przyrostu	Wskaźnik wykorzystania przyrostu użytecznego	Wskaźnik wykorzystania zasobów
	%		
1	2	3	4
Mścin	94,67	78,71	20,64
Zbiczno	101,34	82,65	21,09
Ruda	101,12	73,66	20,71
Łącznie	99,37	78,02	20,83

Projektowany etat użytkowania stanowi **20,83 %** zasobów brutto Nadleśnictwa.

6. Określenie zadań gospodarczych w zakresie hodowli lasu

Typy drzewostanów oraz orientacyjne składy gatunkowe upraw dla poszczególnych typów siedliskowych lasu przyjęto wg ustaleń Komisji Założeń Planu.

Zaakceptowano powierzchnię planowanych zabiegów hodowlanych wynikającą z projektów planów hodowli.

Ich rozmiar obrazuje poniższa tabela:

Rodzaj zabiegu	Obręby leśne			Nadleśnictwo Brodnica
	Młscin	Zbiczno	Ruda	
	[HA]			
1	2	3	4	5
I. Odnowienia i zalesienia otwarte	98,65	18,64	223,82	341,11
w tym:				
_ halizny, płazowiny, zręby zaległe	36,64	3,54	62,50	102,68
_ grunty nieleśne				
_ zręby bieżące I 10-lecia (80%)	62,01	15,10	161,32	238,43
II. Odnowienia pod osłoną	257,52	342,99	281,73	882,24
w tym:				
_ przy rębniach złożonych (80%)	248,63	337,76	275,01	861,40
_ odn II piętra	7,56	5,08	3,06	15,70
_ dolesienia luk i przerzedzeń	1,33	0,15	3,66	5,14
Razem odnowienia i zalesienia I – II	356,17	361,63	505,55	1223,35
III. Poprawki i uzupełnienia	36,27	36,16	51,10	123,53
w tym:				
_ w uprawach i młodnikach istniejących	0,65	0,00	0,54	1,19
_ uprawach projekt. (10%)	35,62	36,16	50,56	122,34
RAZEM I – III	392,44	397,79	556,65	1346,88
IV. Wprowadzenie podszytów				
V. Pielęgnowanie upraw	386,82	528,55	539,10	1454,47
w tym				
– istniejących (PIEL)	141,88	297,61	194,62	634,11
– w proj. zrębach (50%) PIEL	194,15	220,54	272,71	687,40
_ istniejących (CW)	50,79	10,40	71,77	132,96
VI. Pielęgnowanie młodników (CP)	597,35	1133,62	893,77	2624,74
VII. Melioracje agrotechniczne	310,64	353,28	437,71	1101,63
– planowane □		0,42	1,38	1,80
– projektowane	310,64	352,86	436,33	1099,83

Do planu urządzenia lasu przyjęto powierzchnie:

- odnowień projektowanych jako sumę istniejących zrębów, płązowin i halizn, **80%** projektowanych zrębów, odnowień po rębniach złożonych, podsadzeń i dolesień wynikających z Tabeli XVIII,

- pielęgnowania gleby (PIEL) jako sumę zabiegów w istniejących uprawach i **50%** powierzchni projektowanych zrębów wg Tabeli XVIII,

- pielęgnowania upraw (CW) jako sumę zabiegów w istniejących uprawach wg Tabeli XVIII,

- poprawki i uzupełnienia jako sumę zabiegów w istniejących uprawach i młodnikach oraz **10%** powierzchni projektowanych zrębów,

- melioracji agrotechnicznych (AGROT) jako sumę zabiegów w istniejących zrębach i płązowinach wg potrzeb oraz **80%** planowanych zrębów wg Tabeli XVIII.

7. Określenie zadań zakresu użytkowania ubocznego i gospodarki łowieckiej

Zadania w tym zakresie są zgodne z przyjętymi kierunkowo na posiedzeniu KZP.

8. Potrzeby w zakresie infrastruktury technicznej

Komisja zaakceptowała podstawowe zadania na obecne 10-lecie, obejmujące utrzymanie istniejącej sieci dróg oraz dostosowanie ich do wymogów ochrony pożarowej, utrzymanie urządzeń wodno-melioracyjnych i rowów we właściwym stanie a także modernizacje leśniczówek i budynków gospodarczych. Zakres prac będzie uzależniony od posiadanych środków.

9. Charakterystyka warunków ekonomicznych

W ramach charakterystyki warunków ekonomicznych nadleśnictwa wykonane zostaną:

- *tabela XIX Ekonomiczne wskaźniki gospodarki leśnej* z wyceną wartości majątku nadleśnictwa (wycena wartości drzewostanów).
- tabela XX Orientacyjna prognoza przeciętnego rocznego wyniku ekonomicznego nadleśnictwa spodziewanego według etatu użytkowania głównego przyjętego do realizacji w planie według orientacyjnego etatu potencjalnego, obliczonego z uwzględnieniem pożądanego kierunku rozwoju zasobów drzewnych.

10. Wytyczne w zakresie zagospodarowania rekreacyjnego i edukacji leśnej społeczeństwa

Komisja przyjmuje proponowane kierunki zagospodarowania rekreacyjnego i edukacji leśnej społeczeństwa oraz sposób ich realizacji.

11. Ustalenia końcowe

Wielkości zadań gospodarczych przedstawione w niniejszym Protokole mogą ulec niewielkim zmianom ze względu na trwające prace kontrolne i zakończeniowe.

Protokół sporządził:

Kierownik Pracowni Urzędzeniowej UL5

mgr inż. Jarosław Sidorowicz

Przewodniczący:

Z-ca Dyrektora ds. Zrównoważonej Gospodarki Leśnej
Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych
w Toruniu

Mikołaj Ziemblicki

Zatwierdził:

DYREKTOR
Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych
w Toruniu

Włodzimierz Pamfil

.....(Dyrektor RDLP w Toruniu)